

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Motorcrossterrein gemeente Landerd

**Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport**

3 mei 2010 / rapportnummer 2218-33

1. HOOFDPUNTEN VAN HET MER

De gemeente Landerd is voornemens om in samenspraak met de Provincie Noord-Brabant en een aantal omliggende gemeenten een regionaal motorcrosssterrein te realiseren in het landbouwontwikkelingsgebied Odiliapeel. Hiervoor is een wijziging nodig van bestemmingsplannen van de gemeenten Mill en Sint Hubert, Landerd en Uden. Ter ondersteuning van de besluitvorming over de plannen wordt een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De gemeenteraden van de genoemde gemeenten zijn het bevoegd gezag in deze procedure.

De Commissie voor de m.e.r.¹ (hierna 'de Commissie') beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- de gegevens die onderbouwen dat het circuit duurzaam (toekomstvast) voorziet in de behoeften van de motorcrossverenigingen uit de regio;
- de onderbouwing van de locatiekeuze en de rol die het milieubelang bij deze keuze speelt;
- een beschrijving van de huidige geluidsbelasting in de omgeving van het plangebied, van de veranderingen hierin als gevolg van het initiatief en van maatregelen die getroffen kunnen worden om de effecten van de geluidbelasting te verminderen;
- een beschrijving van de kenmerkende natuurwaarden in het plangebied en van de gevolgen van het initiatief voor deze waarden;
- een zelfstandig leesbare en publieksvriendelijke samenvatting.

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie in meer detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de notitie reikwijdte en detailniveau (hierna notitie R&D). Dat wil zeggen dat in dit advies niet wordt ingegaan op de punten die naar de mening van de Commissie in de notitie R&D voldoende aan de orde komen.

2. PROBLEEMSTELLING, DOEL, BELEID EN BESLUITEN

2.1 Achtergrond, probleemstelling en doel

Het circuit moet verschillende motorcrossverenigingen uit de regio een trainingsruimte bieden. Gelijkzeitig met het inrichten van het terrein is of wordt een aantal bestaande terreinen op ongewenste locaties gesaneerd. Onderbouw in het MER de twee elementen die de aanleiding vormen voor het initiatief, namelijk: de behoefte aan een terrein voor training en eventuele wedstrijden en de problemen met de bestaande of recent gesloten terreinen.

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder *adviezen*. Bijlage 2 geeft een overzicht van ontvangen zienswijzen en adviezen.

Omdat het voornemen zich richt op het oplossen van problemen, vereist dit een gedegen probleemanalyse en het formuleren van minimale eisen die aan de te realiseren voorziening worden gesteld. Zo moet duidelijk zijn

- welke eisen aan de aard en omvang van het motorcrossterrein worden gesteld;
- hoe het project moet aansluiten bij bredere, regionale initiatieven gericht op het reguleren van lawaaisporten en hoe deze initiatieven de groep van betrokken gemeenten en dus het zoekgebied beïnvloeden;
- hoe deze sport zich qua omvang naar verwachting zal ontwikkelen in de regio (al dan niet als gevolg van het initiatief) en hoe deze prognose het formuleren van de eisen heeft beïnvloed. Werk zonedig ook een maximum variant uit waarmee de robuustheid van de oplossing kan worden getoetst;
- welke technische ontwikkelingen op het gebied van geluidsemisatie in de motorcross-sport zijn te verwachten.

Beschrijf beide elementen uit de doelstelling zo dat ze een rol kunnen vervullen bij:

- de afbakening van te beschrijven alternatieven;
- het verhelderen waarom andere oplossingsrichtingen buiten beschouwing worden gelaten;
- de rangschikking van alternatieven op doelbereik.

2.2 Beleidskader

Geef, uitgaande van hoofdstuk 4 van de notitie R&D, een overzicht van:

- plannen die richtinggevend zijn voor dit initiatief (zoals structuurvisies of reconstructieplannen);
- gebieden die realisatie van het initiatief uitsluiten (zoals GHS gebied) en een verklaring voor dit uitsluiten;
- aanvullende randvoorwaarden die zijn vastgelegd door de betrokken gemeenten en provinciale overheid (bijvoorbeeld over de sluiting van bestaande terreinen) of in overleg met de betrokken motorcrossverenigingen (bijvoorbeeld over het terreinbeheer).

Besteed aandacht aan wet- en regelgeving die van toepassing is op het initiatief, zoals bijvoorbeeld:

- Wet milieubeheer;
- Wet geluidhinder;
- Natuurbeschermingswet;
- Vogel- en habitatrichtlijn;
- Flora- en faunawet.

Beschrijf helder de samenhang tussen het beleidskader en de concrete randvoorwaarden voor het motorcrossterrein.

2.3 Te nemen besluit(en)

In de notitie R&D staat in § 1.1 aan welke besluiten de m.e.r.-procedure is gekoppeld. Geef een volledig en samenhangend beeld van de (vervolg-) besluiten, vergunningen en ontheffingen die noodzakelijk zijn om het initiatief te kunnen uitvoeren, en van de instanties die daarvoor bevoegd gezag zijn.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Algemeen

Beschrijf in het MER eenduidig de voorgenomen activiteit. Beschrijf daarom:

- de (opties voor de) inrichting en lay-out van het terrein, met de ligging van de banen, de bebouwing, de plaatsing van de lichtmasten en andere relevante onderdelen;
- de trainings- en wedstrijdactiviteiten die er zullen plaatsvinden. Geef de technische specificaties van de motoren voor de geluidsemissies en de emissies naar lucht en de normen daarvoor;
- de verwachte gebruikers- en bezoekersaantallen per dag, de spreiding over het jaar, over de dagen van de week en over de uren van de dag en het maximale aantal voertuigen dat op de baan is toegestaan. Geef de uitsplitsing van deze gegevens naar de verschillende activiteiten;
- grondverzet, ophogingen of afgravingen;
- ontsluitingsroutes en parkeervoorzieningen;
- technische maatregelen gericht op bijvoorbeeld beperking van geluid en fijn stof.

3.2 Locatiealternatieven

In de notitie R&D is in hoofdstuk 4 de zoektocht naar mogelijke vestigingslocaties beschreven. Hierbij is uitgegaan van een geluidszone met een straal van circa 700 m. Beschrijf hoe deze randvoorwaarde uit het akoestisch onderzoek is afgeleid.

De andere randvoorwaarden staan in § 4.2.2 van de notitie R&D. Neem de randvoorwaarden en het alternatievenonderzoek op in het MER en geef expliciet antwoord op de vraag waarom bepaalde alternatieven zijn afgefallen, en welke rol milieufwegingen daarin hebben gespeeld². Doe dit bijvoorbeeld door de volgende informatie op te nemen:

- een kaart met het zoekgebied, per gemeente, dat overbleef na wegstrepen van de gebieden die vanwege hun planologische inperking vestiging van een crossterrein uitsluiten;
- een kaart met een of meer locaties per gemeente die zo veel als mogelijk voldoen aan de randvoorwaarden³;
- een tabel waarin de locaties worden getoetst aan de randvoorwaarden.

3.3 Inrichtingsalternatieven

In het traject dat voorafging aan het schrijven van de notitie R&D zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd naar de invloed van de lay-out van het terrein, de gebruiksintensiteit en de plaats en hoogte van geluidswallen op de milieuruimte. Neem in het MER die varianten uit het vooronderzoek over die inzicht verschaffen in:

- de factoren die bepalend zijn voor het ruimtebeslag;
- de onzekerheden in de schatting van het ruimtebeslag;

² Vragen over de locatiekeuze in verschillende van de zienswijzen bevestigen dat het belangrijk is om helder te beschrijven op welke wijze deze keuze tot stand is gekomen.

³ Zorg ervoor dat op het kaartmateriaal de afstand tussen het circuit en relevante gevoelige bestemmingen en gebieden makkelijk is op te meten of af te lezen.

- de wijze waarop de optimale inrichting en combinatie van hinderbeperkende maatregelen tot stand komt.

Geef aan hoe de bevindingen uit deze onderzoeken de vormgeving van het voorkeursalternatief hebben bepaald⁴.

3.4 Referentie

Omdat het initiatief leidt tot een verplaatsing van activiteiten, kan de referentiesituatie op twee niveaus in beeld worden gebracht. Ten eerste moeten de milieueffecten van het voornemen vergeleken kunnen worden met de huidige milieubelasting op de voorkeurslocatie. Deze referentiesituatie gaat uit van het huidige gebruik van het plangebied. Omdat de ingreep voor de meeste milieuaspecten tot een verslechtering van de situatie zal leiden, is het van groot belang om in de beschrijving van de voorgenomen activiteit duidelijk te maken welke maatregelen getroffen worden om de milieueffecten te minimaliseren.

Ten tweede kunnen de milieueffecten van het voornemen vergeleken worden met de milieueffecten van het motorcrossen op de locaties die zijn of worden gesaneerd. Breng daarom de milieueffecten van de gesaneerde of te saneren circuits in beeld, en de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of één van de alternatieven wordt gerealiseerd.

Beschrijf ook de (positieve) effecten die het gevolg zijn van het staken van het crossen op de gesaneerde of te saneren plaatsen.

Beschrijf tenslotte de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of één van de alternatieven wordt gerealiseerd ('autonome ontwikkeling'). Ga hierbij uit van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van nieuwe activiteiten waarover reeds is besloten⁵.

4. BESTAANDE MILIEUSITUATIE EN MILIEUGEVOLGEN

4.1 Algemeen

Geef aan wat de effecten van de alternatieven zijn op de natuur en het woon- en leefmilieu, ten opzichte van de referentiesituatie(s). Ga zo veel mogelijk uit van een kwantitatieve beschrijving van de milieueffecten. Geef aan welke hinderbeperkende maatregelen mogelijk zijn.

Voor de onderlinge vergelijking moeten de milieueffecten van de alternatieven volgens dezelfde methode en met hetzelfde detailniveau worden beschreven.

⁴ Ook in verschillende zienswijzen wordt gevraagd om niet alleen duidelijk te maken hoe groot te verwachten effecten zijn, maar ook welke factoren die effecten bepalen en dus mogelijke aangrijpingspunten zijn voor effectbeperkende maatregelen.

⁵ Zie hiervoor onder andere de zienwijzen 3, 8 en 9.

4.2 Natuur

Geef aan welke kenmerkende habitats en soorten aanwezig zijn in het studiegebied en wat de autonome ontwikkeling van de natuur in het gebied is. Ga daarna in op de mogelijke effecten die de voorgenomen activiteit heeft op de natuurwaarden in het plangebied. Geef daarvoor aan voor welke van deze dieren en planten relevante gevolgen te verwachten zijn, wat de aard van de gevolgen⁶ is en wat deze gevolgen voor de populaties betekenen. Beschrijf maatregelen die de gevolgen kunnen beperken of voorkomen.

4.2.1 Gebiedsbescherming⁷

Beschrijf de mogelijke invloed van het voornemen op de ecologische hoofdstructuur, c.q. de groene hoofdstructuur (EHS resp. GHS). Geef op kaart de begrenzing aan van de EHS/GHS ten opzichte van het plangebied en voorzie de kaart van een duidelijke schaal. Beschrijf voor het EHS/GHS-gebied de daarvoor geldende 'wezenlijke kenmerken en waarden'. Onderzoek welke gevolgen het initiatief voor deze actuele en potentiële kenmerken en waarden heeft. Beschrijf bij eventuele gevolgen welke mitigerende maatregelen genomen kunnen worden.

4.2.2 Soortenbescherming⁸

Beschrijf welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten te verwachten zijn in het plangebied, waar zij voorkomen en welk beschermingsregime voor de betreffende soort geldt.⁹ Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor deze beschermde soorten¹⁰ en bepaal of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden, zoals het verbod op het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats¹¹. Vergelijk met name het akoestisch ruimtebeslag met de verspreidingskaarten van de relevante doelsoorten in de ruime omgeving van het plangebied. Hierbij kunnen de relevante EHS-doelsoorten worden gebruikt, waardoor een indicatie kan worden gegeven van de effecten van de geluidstoename.

Geef indien verbodsbepalingen overtreden kunnen worden aan welke invloed dit heeft op de staat van instandhouding van de betreffende soort. Beschrijf maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen.

⁶ Geef aan of het gaat om vernietiging van leefgebied door bijvoorbeeld ruimtebeslag, verstoring door bijvoorbeeld licht en geluid.

⁷ Op de website www.minlnv.nl/natuurwetgeving is uitgebreide informatie te vinden over de Natuurbeschermingswet 1998 en de specifieke gebiedsbescherming.

⁸ Op de website www.minlnv.nl/natuurwetgeving is uitgebreide informatie te vinden over de soortenbescherming, waaronder de systematiek van de Flora- en faunawet en de vereisten voor het verkrijgen van ontheffingen voor verboden handelingen.

⁹ Op grond van de Flora- en faunawet en de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen bestaan er vier verschillende beschermingsregimes. Welk regime van toepassing is, is afhankelijk van de groep waartoe de soort behoort. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende categorieën: tabel 1 (algemene soorten), tabel 2 (overige soorten), tabel 3 (Bijlage IV Habitatrichtlijn-/ bijlage 1 AMvB-soorten) en vogels.

¹⁰ Gebruik bij de inventarisatie van de beschermde soorten bijvoorbeeld gegevens van het Natuurloket: www.natuurloket.nl en protocollen van de Gegevensautoriteit Natuur: www.gegevensautoriteitnatuur.nl.

¹¹ De verbodsbepalingen zijn opgenomen in art. 8 (planten) en 9 - 12 (dieren) van de Flora- en faunawet.

4.3 Woon- en leefmilieu

4.3.1 **Luchtmachtbasis Volkel**

De voorkeurslocatie is gelegen binnen het invloedsgebied van het militaire luchtvaartterrein Volkel. De activiteiten op de luchtmachtbasis leiden tot effecten op de omgeving die óf opgeteld moeten worden bij de effecten van het motorcrossterrein óf mogelijk de inpasbaarheid van het initiatief beïnvloeden¹². In het eerste geval gaat het om geluid en luchtverontreiniging, in het tweede om de externe veiligheidsrisico's.

Een beleidskader en normstelling voor externe veiligheidsrisico's rond militaire luchtvaartterreinen ontbreekt op dit ogenblik. Voor burgerluchthavens is een dergelijk kader recent vastgesteld¹³. De Commissie beveelt aan om na te gaan wat toepassing van dit kader op het militaire luchtvaartterrein Volkel tot gevolg zou hebben voor dit initiatief. Op die wijze kan men zich een beeld vormen van de eventuele beperkingen die uit een dergelijk kader zouden voortvloeien en dit meewegen in de besluitvorming.

4.3.2 **Geluid**

Beschrijf eenduidig die activiteiten op het crossterrein die relevant zijn voor het geluid in de omgeving. Beargumenteer in hoeverre voor de te vergunnen situatie een 5 dB-toeslag voor tonaal geluid toegepast moet worden.

Bereken op basis hiervan de geluidbelasting ter hoogte van de nabijgelegen woningen en de geluidcontouren van 40 tot 60 dB(A) in stappen van 5 dB(A).

Geef een overzicht van reële maatregelen (zowel organisatorische, bronbeperkende als overdrachtbeperkende) waarmee de geluidbelasting voor de omgeving kan worden verminderd.

Geef een ruimtelijke onderbouwing van de voorgestelde geluidzone. Betrek hierbij in ieder geval de geluidzones van luchtmachtbasis Volkel (zowel de contouren ten gevolge van het vliegen als ten gevolge van de grondgebonden activiteiten). En geef daarnaast aan welke maatregelen noodzakelijk zijn om de geluidemissie van het motorcrossterrein in te passen in de zone voor het motorcrossterrein.

Geef inzicht in en beoordeel de geluidbelasting door het extra verkeer dat het initiatief met zich meebrengt.

4.3.3 **Luchtkwaliteit**

Onderbouw of overschrijdingen van grenswaarden kunnen optreden voor relevante, in de Wet milieubeheer genoemde stoffen. Ga voor de berekeningen uit van:

- de heersende achtergrondconcentraties (zoals bijvoorbeeld veroorzaakt door emissies van de luchtmachtbasis Volkel);
- de emissies van de voertuigen op het motorcrossterrein (verbrandingsprocessen, stof van remvoeringen, bandenslijtage);

¹² Niet alleen de luchtmachtbasis maar ook de hoofdaardgastransportleidingen van Gasunie beïnvloeden mogelijk de inpassing van het motorcrossterrein (zienswijze 5).

¹³ Het Besluit burgerluchthavens en de Regeling burgerluchthavens

- zand en stof die bij het gebruik van het circuit opwaaien;
- de bijdrage van het verkeer dat op de openbare weg, van en naar de inrichting, rijdt.

Om de alternatieven onderling en met de referentiesituatie te kunnen vergelijken is het noodzakelijk om de effecten op de luchtconcentraties te beschrijven, ook onder de grenswaarden, omdat ook onder deze waarden nog gezondheidseffecten kunnen optreden. Hanteer hierbij een zodanig detailniveau van de berekeningen dat hiermee de keuzes tussen de alternatieven en de conclusies voldoende onderbouwd kunnen worden.

4.4 Landschap

Beschrijf de aanwezige landschapselementen en eventuele beperkingen, randvoorwaarden of kansen die het landschap oplevert voor het te ontwikkelen motorcrossterrein. Gebruik dit als basis voor de effectbeschrijving van alternatieven en varianten.

Beschrijf hoe het motorcrossterrein optimaal landschappelijk kan worden ingepast en welke maatregelen nodig zijn om die inpassing mogelijk te maken. Geef ook aan op kaart en/of in beelden (bijvoorbeeld met fotomontages) welke veranderingen plaatsvinden, gezien vanuit verschillende gezichtspunten. Ga daarbij specifiek in op de beeldbepalende elementen en zichtlijnen van het landschap.

5. OVERIGE ASPECTEN

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven' en 'leemten in milieu-informatie' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

Het bevoegd gezag moet bij het besluit aangeven hoe en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling om in het MER reeds een aanzet te geven tot een evaluatieprogramma en daarbij een verband te leggen met de geconstateerde leemten in informatie en onzekerheden.

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau plan-MER

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders van gemeente Landerd

Bevoegd gezag: Gemeenteraden van Landerd, Uden en Mill en Sint Hubert

Besluit: vaststellen of wijzigen van bestemmingsplannen

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994:
plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie D43.0

Activiteit: Door wijzigen van bestemmingsplannen de realisatie van een motorcrossterrein mogelijk maken in het landbouwontwikkelingsgebied Odiliapeel

Procedurele gegevens:

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 5 februari 2010
advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 3 mei 2010

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ing. E.H.A. de Beer

drs. B. Korf

dr. J. Lembrechts (secretaris)

G. Lukken

drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de concept-notitie reikwijdte en detailniveau, of een vergelijkbaar door het bevoegde gezag toegezonden startdocument als uitgangspunt.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Notitie Reikwijdte en Detailniveau plan-MER motorcrossterrein. Kenmerk 212x00392.036875_1. BRO, Boxtel, 18 september 2009
- Notitie ruimtebeslag. Kenmerk 2255. Amoc, Arnhem, 20 januari 2006
- Akoestisch rapport. Alternatieven en zonering motorcrossterrein Landerd. Kenmerk 2280. Amoc, Arnhem, 27 februari 2006
- Quicksan Flora en Fauna Motorcrosslocatie gemeente Landerd. Kenmerk 212x00392. BRO, Boxtel, 26 maart 2008
- Berekening regionaal motorcrossterrein te Landerd. Milieuscoop, Emmen, 2 oktober 2008
- Evaluatieverslag project 'Wildcrossen in natuurgebieden'. Provincie Noord-Brabant, 16 december 2009

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. E. Visser namens Dorpsraad Odiliapeel, ZLTO-Uden en buurtbewoners
2. L. Rooijmans namens Dorpsraad Odiliapeel
3. Gemeente Mill en St. Hubert
4. Waterschap Aa en Maas
5. Gasunie, Groningen
6. Brabant Water
7. Werkgroep van het Dorpsontwikkelingsplan Odiliapeel
8. Agron Advies namens BV Landgoed de Princepeel, te Wanroy
9. Vereniging Wilbertoord tot Bevordering Gemeenschapsbelangen

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport Motorcrossterrein gemeente Landerd

De gemeente Landerd is voornemens om een regionaal motorcross-terrein te realiseren in het landbouwontwikkelingsgebied Odiliapeel. Hiervoor is een wijziging nodig van bestemmingsplannen van de gemeenten Mill en Sint Hubert, Landerd en Uden. Ter ondersteuning van de besluitvorming over de plannen wordt een milieueffectrapport opgesteld. De gemeenteraden van de drie betrokken gemeenten zijn bevoegd gezag.

ISBN: 978-90-421-3010-4

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

